

Mia Boissevani.

De, der ikke kom.

Den uforsigtige, foreløbige Resolution om Vaabenstilstand havde holdt mange borte, blandt disse alle *franske* Kvinder. — Til at begynde med saa det dog ud til, at i det mindste en eller to franske Kvinder vilde have været tilstede, men Modet svigtede dem efter Sigende i sidste Øjeblik, og man vænnede sig saa til den Tanke, at Frankrigs Plads stod tom. Lidt forundret blev man derfor over at erfare, at franske Kvinder havde ventet, at Kongressen skulde have ladet sig forelæse et Slags Manifest, som den organiserede franske Kvindebevægelse havde tilstillet den hollandske Presse, og som gør Rede for de Grunde, der holder dem tilbage*). — Manifestet var ogsaa sendt til Kongressens Præsidium, og modtoges her to Timer efter Kongressens Afslutning. — Den tilstedeværende franske Presse gjorde Ophævelser og var misfornøjet med, at Manifestet ikke blev oplæst — og da man ogsaa i den danske Presse har beskæftiget sig med denne Sag, er det maaske ikke af Vejen at gøre opmærksom paa, at selv om Manifestet var kommen Præsidenten i Hænde i rette Tid, vilde det næppe være bleven oplæst, da det var i Strid med Kongressens Forhandlingsregler. Man kan nære for-

staaende Respekt for de Følelser, der holdt franske Kvinder borte, men indrømme dem Ret til at forlange disse Følelser skildrede paa en neutral Kongres kan man fornuftigvis ikke. Manifestet var adresseret til »Kvinder fra neutrale og allierede Lande«. Alene dette burde gøre det indlysende, at som et Dokument i Kongressens Forhandlinger kunde dette Manifest ikke indgaa.

Blandt dem, man savnede, var ogsaa russiske Kvinder, og schweitziske Kvinder, hvoraf dog to havde anmeldt sig, udeblev ogsaa, men mest skuffet blev man dog, da det meddeltes, at de ca. 200 engelske Kvinder, som var anmeldt, ikke kunde komme over Kanalen, hvor al Færdsel var afspærret paa Grund af Troppetransport. — Disse 200 Deltagere repræsenterede over 40 Foreninger. De faa Englænderinder, der var komne over inden Standsningen indtraf, bar med Glans alle de Pligter, man forlangte af dem som Repræsentanter for Stor Britanien, og kan hælde, at den opsigtsvækkende ufrivillige Fraværelse øgede Englands Styrke paa Kongressen. —

Lidt Statistik.

Til Kongressen var indmeldt ca. 1500 Deltagere. — Heraf var ca. 300 Tilhørere uden Stemme- og Forhandlingsret, og blandt disse var en Del Mænd. Resten delte sig igen i Foreningsdelegerede (af hvilke der fandtes ca. 200, der repræsenterede ca. 180 Forbund) og Enkeltmedlemmer i et Antal af ca. 1000. — Langt den overvejende Del var naturligvis Hollændere, dernæst vilde England have været Nr. 2 i Rækken, saa de Forenede Stater, Tyskland, Norge, Ungarn, Sverige, Danmark, Belgien, Østrig, Italien, Polen, Armenien og Sydafrika, — de fire sidste havde kun en Repræsentant hver. —

Den endelige Beretning, der skal udgives om Kongressen, foreligger ikke endnu, men disse Tal er i hvert Fald tilnærmelsesvis rigtige.

Belgiens Repræsentanter.

Vi gør os paa en Maade skyldig i et Slags »Neutralitetsbrud«, naar vi særlig nævner Belgiens Repræsentanter paa en Kongres, hvor alle stod lige, og ingen maatte fo-

retrækkes, men der knytter sig en lille Begivenhed til deres Ankomst, som vakte megen Opsigt og derfor skal genfortælles her.

Paa Kongressens anden Dag kom de. Der var fem, og de havde *Jane Hamer* til Ordfører. De kom med Pas fra de tyske Myndigheder og havde gaaet 2 Mil paa deres Fod med deres Bagage i Hænderne. Det var ved Grænsen, hvor ingen Forbindelse findes. Saa snart det meddeltes til Platformen, hvor hele Resolutionskomitéen (to fra hvert Land) arbejdede, som Sekretærer, Protokolførere o. l., at de var i Salen, bad *Dr. phil. Anita Augsburg* fra *München* om Ordet, og henstillede til Præsidenten, at Belgiens fem Repræsentanter tog Plads paa Platformen. Kun to af Damerne ønskede at følge Indbydelsen. De blev modtaget af *Jane Adams* ved den lille Sidedør, som førte ind til Platformen, og tog Plads ved det grønne Bord, medens hele det store Publikum rejste sig.

Resultater.

Det eneste positive Resultat, man med Fornuft har kunnet forlange af denne Kongres, foreligger. Det bestaar i et uomstødeligt Bevis for, at de deltagende Kvinder har haft Mod og Styrke nok til under de *vanskeligst tænkelige* Forhold at føje et nyt Led ind i den Kæde, som binder Kvinder af alle Nationer sammen, og som af mange — af flere og flere — betragtes som en overordentlig betydningsfuld Kraft i Arbejdet for Menneskeslægtens Lykke.

Man har i disse Tider ondt ved at tage Ord som »Kultur« i Brug, men kan det med Rette anvendes nogetsteds, da er det her. Medens Tusinder af unge Menneskeliv indskibedes for at dø selv eller døde andre, medens nye Mesterværker paa Mordinstrumenternes Omraade lagde Taarne og Huse i Grus, medens Undervandsbaade laa paa Lur for at tage skyldfri Menneskers Liv, medens Smædeviser om »Fjenden« skingrede Verden over, medens Barbariet florede og delvis forherligedes, samlede paa Trods af alle Besværigheder en lille Flok Kvinder fra alle Lande for at demonstrere mod Barbariet og slaa Kreds om Næstekærligheden — den eneste san-

*) at de ikke kan mødes med Kvinder fra Fjendens Land.